MOCIÓ DEL GRUP MUNICPAL SOCIALISTA A PROPOSTA DE LA FEDERACIÓ DE MUNICIPIS DE CATALUNYA PER DEMANAR A LA UNIÓ EUROPEA QUE ABORDI DE FORMA URGENT I AMB PERSPECTIVA LOCAL EL PROBLEMA DE L'ACCÉS A L'HABITATGE EN ELS MUNICIPIS

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

L'accés a un habitatge digne, assequible i sostenible és un dret fonamental. Malgrat això, la crisi de l'habitatge a Europa s'ha accentuat en els darrers anys, amb un augment dels preus, una oferta limitada d'habitatges socials i assequibles, i una creixent exclusió residencial que afecta especialment les persones joves, famílies vulnerables i col·lectius amb baixos ingressos.

Segons el dictamen del Comitè Econòmic i Social Europeu (CESE) sobre habitatges socials, dignes i assequibles en la UE (Dictamen d'iniciativa C/2025/771), aquesta situació no pot ser resolta únicament pel mercat, sinó que requereix una actuació pública decidida i coordinada a nivell europeu, estatal, autonòmic i local. El dictamen del CESE destaca la necessitat d'incrementar significativament la inversió en habitatge social, flexibilitzar les regles d'ajuts d'Estat per facilitar la intervenció pública, i establir un marc normatiu europeu clar que defineixi què s'entén per habitatge assequible i habitatge social.

A més, es posa especial èmfasi en el paper transformador que pot tenir l'habitatge en la transició ecològica i energètica. És imprescindible que la política d'habitatge s'alineï amb els objectius del Pacte Verd Europeu, garantint que la construcció i rehabilitació d'edificis contribueixi a la neutralitat climàtica, tot assegurant la inclusió social.

El CESE també defensa que els promotors immobiliaris sense afany de lucre, concepte definit a la Llei 18/2007 del dret a l'habitatge, que inclou cooperatives, fundacions i altres formes jurídiques, haurien de ser afavorits en les condicions financeres de la futura plataforma europea de finançament, i que també s'ha d'afavorir l'habitatge col·lectiu, així com la participació activa de la societat civil i dels governs locals en la planificació i execució de polítiques d'habitatge.

En definitiva, cal situar l'habitatge com un **bé comú**, i no com un simple actiu especulatiu. L'habitatge digne, sostenible i assequible ha de ser una prioritat política de primer ordre per garantir la cohesió social i el dret a una vida digna per a tota la ciutadania.

D'acord amb aquesta problemàtica general, les diferents administracions han plantejat accions per aportar solucions a curt, mitjà i llarg termini que

permetin abordar la crisi d'habitatge i garantir l'accés a un habitatge digne per a tota la ciutadania.

En aquest sentit, en el 2023, el Congrés dels Diputats va aprovar la Llei d'Habitatge que establia mesures per regular els preus dels lloguers, augmentar l'oferta d'habitatge social i protegir els drets dels inquilins, com la declaració de zona de mercat residencial tensionat.

També el govern espanyol ha presentat recentment un paquet de 12 mesures per abordar la crisi de l'habitatge, incloent-hi la creació d'una empresa pública de l'habitatge, la rehabilitació d'habitatges buits per al lloguer assequible, i garanties per a persones inquilines i propietàries.

Per altra banda, el govern de la Generalitat ha anunciat el pla de xoc de 50.000 habitatges que preveu la construcció de 50.000 habitatges públics fins al 2030 amb una inversió anual de 1.100 milions d'euros, sumant un total de 4.400 milions d'euros.

El Parlament de Catalunya va validar el Decret llei 3/2023, de 7 de novembre, de mesures urgents sobre el règim urbanístic dels habitatges d'ús turístic, que aborda la regulació del mercat creixent d'habitatges d'ús turístic a Catalunya amb un impacte significatiu en l'accés a l'habitatge residencial habitual, limitant la conversió d'habitatges residencials en habitatges d'ús turístic en zones amb alta demanda d'habitatge habitual.

També el Parlament de Catalunya ha acordat una sèrie de compromisos per a la tramitació parlamentària com a projecte de llei del Decret Llei 2/2025, de 25 de febrer, pel qual s'adopten mesures urgents en matèria d'habitatge i urbanisme que volen donar resposta a la necessitat de protegir el dret a l'habitatge mitjançant el blindatge de la regulació del lloguer i el foment del règim de protecció oficial, i s'introdueixen ajustos normatius i operatius en matèria d'habitatge i urbanisme.

Però també el món local ha emprès iniciatives rellevants per a posar l'habitatge en el punt de mira i cercar recursos que permetin als ajuntaments invertir en habitatge assequible.

En aquest sentit, cal destacar les múltiples fórmules que els ajuntaments han usat en els darrers anys per promoure la construcció d'habitatges, ja sigui la promoció directa d'habitatge públic; la col·laboració publicoprivada, establint acords amb promotors privats per desenvolupar habitatges amb criteris d'accessibilitat i sostenibilitat; la col·laboració també amb fundacions i cooperatives per a la construcció d'habitatge; la reserva de sòl per a habitatge protegit, garantint que el planejament urbanístic inclogui sòl destinat a habitatge assequible i dotacional; o la rehabilitació d'edificis per a convertir-los en habitatges assequibles, entre altres.

Totes aquestes accions són essencials per ampliar el parc d'habitatge assequible i garantir el dret a l'habitatge per a tothom. Però també cal fer sentir la veu dels ajuntaments a Europa i en els òrgans on es prenen decisions que afecten el dia a dia de les polítiques públiques.

Per això, els ajuntaments també han alçat la veu. Concretament, l'Ajuntament de Barcelona ha impulsat una aliança d'alcaldes i alcaldesses de 12 grans ciutats europees, entre les quals es troben París, Roma, Amsterdam, Lisboa o Budapest, de signe polític divers i amb diferents realitats. Aquesta aliança de ciutats ja ha començat a avançar amb reunions d'alt nivell a Brussel·les amb la Vicepresidenta Executiva de la Comissió Europea, Teresa Ribera i amb el Comissari d'Energia i Habitatge, Dan Jorgensen, en les que es van acordar la presentació d'un pla d'emergència habitacional de les ciutats a les institucions europees durant aquesta primavera.

La voluntat dels ens locals per a ser part activa de la solució és indubtable, però calen recursos que faciliten el desplegament de totes les mesures que facin possible un augment del parc públic d'habitatge, i més enllà de les propostes estatals, autonòmiques i locals, és imprescindible la implicació de la Unió Europea en aquest problema que afecta de forma general els territoris que la conformen.

És per tot això que l'Ajuntament d'Esplugues de Llobregat, proposa l'aprovació de la present moció, amb els següents

ACORDS

Primer. Instar a la Comissió Europea a exceptuar la despesa pública en habitatge social i assequible de titularitat pública de les regles fiscals presents al Pacte d'Estabilitat i Creixement de la Unió Europea.

Segon. Emfatitzar la necessitat de consolidar l'efectiva participació de les ciutats en el disseny, presa de decisions i implementació de les polítiques públiques europees en matèria d'habitatge, a través d'un mecanisme de coordinació estable a nivell tècnic i polític.

Tercer. Instar a la Comissió Europea i al Banc Europeu d'Inversions a augmentar significativament els recursos financers destinats a la construcció i rehabilitació d'habitatge i a fer-ho de manera que les ciutats puguem ser destinatàries directes dels fons, a banda dels governs nacionals i regionals, en tractar-se del nivell de govern més proper a la ciutadania i amb un coneixement més detallat de les necessitats específiques dels ciutadans i ciutadanes.

Quart. Instar a la Comissió Europea a iniciar una reforma dels ajuts d'Estat que permeti cobrir un major segment de la població en la inversió d'habitatge, no només pel que fa a habitatge social sinó també assequible,

perquè cal fer efectiu el dret a l'habitatge per a tots els ciutadans i ciutadanes que no el tenen garantit.

Cinquè. Instar a la Comissió Europea que doti als estats membres de la flexibilitat necessària perquè els fons del mecanisme de Recuperació i Resiliència que corrin el risc de no ser executats a temps puguin ser directament redirigits a les ciutats per a finançar projectes de construcció i rehabilitació d'habitatge, en particular en aquells estats membres on el percentatge del parc públic no arriba a la mitjana de la Unió Europea.

Sisè. Instar a la Comissió Europea a desenvolupar un marc regulador que faciliti l'adopció de normes a nivell dels estats membres i de les seves administracions subsidiàries, pel que fa a la regulació dels lloguers turístics i de temporada i per combatre l'especulació financera en la compra d'habitatge.

Setè. Fer arribar aquest acord al Govern de la Generalitat de Catalunya, al Govern de l'Estat espanyol, a la Comissió Europea, a la resta d'institucions de la Unió Europea i al Comitè Econòmic i Social Europeu.